

26. ŞUARÂ SÛRESİ

Mekke döneminin ortalarında, Vâkıa sûresinden sonra indirilmiştir. Adını, 224. ayette geçen “şuarâ: şâirler kelimesinden almıştır. 227 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah’ın Adıyla!

Beni yoktan var edip üstün yeteneklerle donatan ve kulluk göreviyle yeryüzüne gönderen sonsuz şefkat ve merhamet sahibi yüce Rabb’imin adıyla, O’nun verdiği güç ve yetkiye dayanarak ve yalnızca O’nun adına okuyor, söylüyorum:

1. Tâ, Sîn, Mîm.

2. Dinle bak, ey insan! Rabb’inden sana bir mesaj geldi: **Bunlar**, insanlığa mutluluk ve kurtuluş yollarını gösteren **apaçık** ve apaydınlık **Kitabın ayetleridir**.

3. E y Peygamber! Kur’an mûcizesi tüm parlaklığıyla cihanı aydınlatırken, gözlerini ve

gönüllerini hakîkate kapamış bazı inatçı, önyargılı insanlar bütün öğüt ve uyarılara rağmen Allah'ın ayetlerin e **inanmıyorlar diye, neredeyse** üzüntüden **kendini yiyip bitireceksin!** Unutma ki;

4. E ğ e r onları zorla imana getirmeyi **dileseydik, üzerlerine gökt e n** öyle dehşet verici bir **mûcize indirirdik ki, bunun karşısında derhal** Allah'ın hükm ü n e **boyun eğip** ister istemez iman ederlerdi. O hâlde, iman etmiyorlar diye üzülme.

5. Onlara ne zaman Rahman'dan yeni bir uyarı gelse, mutlaka ondan yüz çevirirler.

6. Nitekim, Kur'an'daki uyarıları da alaya alıp yalanladılar fakat o alay edip durdukları şeyin gerçekleştiği haberi, yakında onlara gelecektir.

7. Peki onlar, yeryüzüne ibret nazarıyla bakmıyorlar mı ki, Biz orada her güzel çiftten renk renk, çeşit çeşit nice bitkiler

yetiştirdik?

8. Hiç kuşkusuz bunda, Allah'ın varlığını, rab ve ilah olarak birliğini, kudret ve merhametini gözler önüne seren apaçık bir delil, bir işâret vardır fakat insanların çoğu, yine de inanmamakta ısrar ediyorlar.

9. Ve hiç kuşku yok ki, senin Rabb'in sonsuz kudret sahibidir; dilediği anda kâfirlerin cezasını verebilir fakat onlara birazcık süre veriyor, çünkü O, aynı zamanda çok merhametlidir.

Nitekim, insanlık tarihi boyunca her Peygamber bu gerçeği dile getirmişti:

10. Hani bir vakit Rabb'in Mûsâ'ya “Ey Mûsâ!” diye seslenmişti: “Âyetlerimi tebliğ etmek üzere, şu zâlim topluma git!”

11. “Yani, Firavunun toplumuna ve sor onlara, artık zulüm ve haksızlıktan sakınmanın zamanı gelmedi mi?”

12. Buna karşılık Mûsâ, **“Ey Rabb'im!” dedi, “Doğrusu ben, onların beni yalanlamalarından korkuyorum.”**

13. **“Öfke ve heyecandan yüreğim daralır; üstelik dilimde tutukluk var. Güzel ve etkili konuşamıyorum. Bunun için, bana yardımcı olarak ağabeyim Hârûn'a da elçilik görevi ver yâ Rab!”**

14. **“Ayrıca, kendilerini iyilik ve adâlete çağıracağım bu insanlara karşı vaktiyle bir suç işlemiş ve —istemeden de olsa— içlerinden birini öldürmüştüm. Zaten bu yüzden Mısır'dan kaçıp Medyen'e gelmiştim; şimdi beni bundan dolayı öldüreceklerinden korkuyorum.”**

15. Bunun üzerine Allah, **“Hayır!” dedi, “Onlar sana asla zarar veremeyecekler! O hâlde sen ve ağabeyin, her ikiniz apaçık mûcize ve ayetlerimle o zâlim topluma gidin ve onları hak dine dâvet edin; korkmayın, elbette Ben sizinle birlikteyim, her şeyi görür, her şeyi işitirim.”**

Böylece Mûsâ Mısır'a geldi ve olup bitenleri Hârûn'a anlattı. Bunun üzerine Allah her ikisine şöyle buyurdu:

16. “Şimdi doğru Firavuna gidin ve ona deyin ki: “Bizler, bütün kâinatın biricik sahibi, yöneticisi ve Efendisi, yani âlemlerin Rabb'i olan Allah tarafından gönderilmiş elçileriz!”

17. “Ki, zulüm ve haksızlıktan vazgeçip ilâhî hükümlere boyun eğesin ve yüzyıllardan beri köleleştirdiğin İsrâil Oğullarının bizimle birlikte Filistin'e gelmelerine izin veresin.”

18. Mûsâ ile Hârûn, Firavunun karşısına çıkıp bu sözleri ona aynen iletiler. Buna karşılık Firavun, “Ey Mûsâ!” dedi, “Biz seni çocukken bağrımıza basıp yanımızda yetiştirmedik mi? Hem sen, yıllar boyunca bizim aramızda yaşayıp lütuf ve ihsanlarımızdan faydalanmamış mıydın?”

19. “Üstelik suçsuz bir adamı öldürerek yapacağını da yaptın; şimdi de kalkmış, tacımıza tahtımıza el koymaya çalışıyorsun!

Doğrusu sen, gerçekten de çok nankör biriymişsin!”

20. Mûsâ, “O işi yaptığım zaman daha ne yaptığını bilmez b i r hâldeydim. O adam İbrânîlerden birini tartaklıyordu, ona engel olmak iç i n sadece bir yumruk vurdum, amacım öldürmek değildi.”

21. “Sonra da, sizin âdaletle hüküm vermeyeceğinizden korktuğum iç in buralardan kaçıp gittim; derken Rabb’im bana ilim ve hikmet bahşetti ve beni Peygamberlerden kıldı.”

22. “Şu başıma kaktığın nîmetlere gelince; bu, İsrâil Oğullarını köleleştirip yüzyıllarca sömürmen sonucunda elde ettiğin refah ve zenginlik sayesinde idi. İsrail Oğulları’nın erkek çocuklarını kesmeseydin, annem beni Nil nehrine bırakmak zorunda kalmayacaktı. Böylece senin sarayında değil, kendi evimde büyüyecektim. Senin sarayında büyümüş olmam senin iyiliğine

değil, zulmüne delildir.”

23. Firavun lâfı değiştirerek, “Peki söyler misin, şu dediğin **Âlemlerin Rabb’i de neyin nesi?** Bu sözünü ettiğin Allah, bu ülkenin de mi sahibi ve yöneticisi oluyor?” dedi.

24. Mûsâ, “Allah sadece bu ülkenin değil, **göklerin, yerin ve bu ikisi arasındaki bütün varlıkların** gerçek sahibi, yöneticisi ve Efendisi, yani tüm mekanın **Rabb’idir, eğer** gerçekten **inanmaya niyetiniz varsa,** bunu yüreğinizde hissedersiniz.” dedi.

25. Firavun **etrafındaki** ileri gelenlere, “Bu adamın neler saçmaladığını **duyuyorsunuz, değil mi?**” dedi.

26. Fakat Mûsâ, onun sataşmalarına hiç aldırmış etmeden sözlerin e devam ederek, “Allah, **hem sizin Rabb’inizdir, hem de sizden önce gelip geçen atalarınızın** yani insanın **Rabb’i!**” dedi.

27. Firavun yine alay ederek, “**Bakın, size Allah**

tarafından **gönderilmiş** olduğunu iddia eden sözde **Peygamberiniz, kesinlikle çıldırmış!** dedi.

28. Mûsâ, tebliğine devam eder e k, “Allah, **doğunun, batının ve ikisi arasında bulunan her şeyin,** yani zamanın, bütün yön ve yönelişlerin **Rabb’idir, eğer aklınızı kullanıyorsanız,** O’na kulluk edilmesi gerektiğini anlarsınız!” dedi.

29. Bunun üzerine Firavun, nihâyet ciddiyetini takınarak, “Bu kadar eğlence yeter! Bana bak, ey Mûsâ! **Eğer benden başka bir tanrı benimseyecek olursan, yemin ederim, seni zindana atacağım!**” dedi.

30. Mûsâ, “Peki, doğru söylediğime dâir **sana apaçık bir mûcize göstersem de mi?**” dedi.

31. Firavun, “Pekâlâ, **haydi göster bakalım mahâretini, tabii eğer doğru söylüyorsan!**” dedi.

32. Bunun üzerine Mûsâ, **asâsını** yere **attı**; **o da ne**, az önce Mûsâ'nın elinde duran cansız değnek, **açıkça** görülen, **büyük bir** yılan**a dönüşmüş!**

33. Ve elini koynuna sokup **çıkardı**; **bir de ne görsünler**, koynuna sokmadan önce normal olan **eli, görenlere** hayranlık verecek derecede ıslıl ıslıl, **bembeyaz!** Böylece ne Firavunun, ne de adamlarının, Mûsâ'nın doğru söylediğine dâir en ufak bir şüpheleri kalmadı. Fakat kibir ve ihtirâsları, onları imandan alıkoydu. Bu yüzden, Mûsâ'nın dâvetini etkisiz kılmak amacıyla plânlar kurmaya başladılar:

34. Mûsâ'nın gösterdiği mûcizeler karşısında âdetâ kanı donan Firavun, **çevresindeki ileri gelenlere**, **“Bu adam, gerçekten de pek yaman bir büyücüymüş.”** dedi ve ekledi:

35. “Amacı da, sihirbazlığını kullanarak tahtınızı ele geçirip sizi yurdunuzdan çıkarmak. Bu durumda, ey ileri gelenler, ne

yapmamı **tavsiye edersiniz?”**

36. Firavunun önde gelen adamları **dediler ki:** “Mûsâ’nın elinde bu asâ olduğu sürece, onu öldürmemize imkân yok. Hadi öldürdük diyelim, o zaman da İsrail Oğulları isyan edecektir ki, bunu asla göze alamayız. İyisi mi, **onu ve kardeşini** bir süre **oyala**, bu arada **tüm ülkeye tellallar gönder ki,”**

37. “**Bütün usta ve mahâretli sihirbazları toplayıp senin huzuruna getirsinler.** Sonra onlarla Mûsâ’yı halkın huzurunda yarıştıralım. Sihirbazlar Mûsâ’ya karşı kesin bir üstünlük elde edemeseler bile, Mûsâ’nın mûcizelerinin, büyücülerin yaptıkları türden ilginç bir gösteriden ibaret olduğunu insanlara göstermiş oluruz. Nasıl olsa halk, sihirbazların göz boyaması ile Peygamberin mûcizesi arasındaki farkı ayırt edemez. Mûsâ’nın taraftar toplamasına, ancak bu şekilde engel olabiliriz.”

Böylece, plân uygulanmaya kondu:

38. Derken, ülkenin dört bir yanından getirtilen **sihirbazlar** önceden kararlaştırılan ve herkesçe **bilinen bir bayram günü,** Mûsâ ile kozlarını paylaşmak üzere büyük meydana **toplandılar.**

39. Ve tellallar aracılığıyla **halka çağrı yapıldı:** **“Siz de** bu muhteşem gösteriyi izlemek ve büyücüleri desteklemek üzere **toplanmaz mısınız?”**

40. “Umarız ki, sahip olduğumuz ideolojiyi ve hayat tarzını savunmak için mücâdele eden bu insanlar Mûsâ’ya **üstün gelirler de,** Mûsâ gibi bir kölenin dinine değil, **büyücülerin** bizimkine oldukça benzeyen putperest inanç sistemine **uyarız.”**

41. Ve nihâyet, sihirbazlar son talimatları almak üzere Firavunun huzuruna **geline,** **Firavuna, “Eğer Mûsâ’ya karşı üstün gelirsek iyi bir ödülü hak etmiş oluruz, değil mi?” diye sordular.**

42. Firavun, “Elbette!” diye cevapladı,

“Üstelik o zaman, en yakın ve en seçkin arkadaşlarım arasında yer alacaksınız.”

43. Böylece sihirbazlar, meydana çıkıp gösteriye ilk önce kimin başlayacağını Mûsâ'ya sordular. Fakat **Mûsâ onlara** meydan okurcasına, **“İlk önce siz atacağınızı atın da, mahâretlerinizi gösterin bakalım!” dedi.**

44. Bunun üzerine sihirbazlar, özel hazırlanmış **iplerini ve sopalarını** meydanadaki sıcak kumların üzerine **atarak, “Firavunun şerefi adına; elbette üstün gelecek olan bizleriz!” diye haykırdılar.** Meydana atılan ipler ve değnekler, ortalığı kaplayan yılanlara, çıyanlara dönüştü; öyle ki, bu dehşet verici manzara karşısında Mûsâ bile korkuya kapılmıştı.

45. Derken Mûsâ, Allah'tan aldığı emirle, **sopasını** meydanın ortasına **attı; bir de ne görsünler;** Mûsâ'nın asâsı, korkunç bir yılanla dönüşmüş, **büyücülerin gerçek gibi gösterdiği** yılan, çıyan türünden ne varsa,

hepsini birer birer yalayıp yutuyor!

Ama yine de ne Firavun, ne de adamları hakîkati kabule yanaşmadılar. Öte yandan, hakîkati görür görmez iman edenler de vardı:

46. Büyünün etki gücünü ve sınırlarını çok iyi bilen **sihirbazların** çoğu, bu olayın sihrin ötesinde bir mûcize olduğunu anladılar ve derhal **secdeye kapandılar:**

47. “İman ettik biz, âlemlerin Rabb’ine!”

48. “Yani, **Mûsâ ile Hârûn’un** bizi dâvet ettiği, tüm varlıkların gerçek sahibi, yöneticisi ve efendisi olan o âlemlerin **Rabb’ine!”** dediler.

49. Bu manzara karşısında öfkeden çıldıran Firavun, **“Ben size izin vermeden ona inandınız, öyle mi?”** diye homurdandı, **“Durun hele, şimdi anladım! Demek ki Mûsâ, size büyüculüğü öğreten üstadınız** ve siz de Mûsâ adına çalışan birer ajandınız. Nasıl da düşünemedim; ta başından beri bunu plânlayıp

bana oyun oynadınız. Fakat bana ihânetin cezası neymiş, **göreceksiniz: Sizin ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama kesecek**, sonra da **hepinizi** hurma ağaçlarına **asacağım!** Mûsâ'nın Rabbi'nin azabı mı, yoksa benim azabım mı daha çetin ve daha süreklimiş, o zaman göreceksiniz!”

50. Buna karşılık sihirbazlar, “**Hiç önemli değil.** Çünkü **bizler**, —ha üç gün önce, ha üç gün sonra— eninde sonunda **zaten** ölecek ve **Rabb'imize döneceğiz!**” dediler. Ve eklediler:

51. “Bizi asıl ilgilendiren şudur: **Doğrusu biz**, Mûsâ'ya **inananların öncüleri olduğumuzdan dolayı**, **Rabb'imizin** bu güne kadar işlediğimiz **günahlarımızı bağışlayacağını ümit ediyoruz.**”

Böylece, Firavunun saltanatını koruma adına Mûsâ'ya meydan okuma cüretini gösteren sihirbazlar, ruhlarında müthiş bir değişim gerçekleştirerek müminler kervanına katılmış ve aynı günün akşamı şehâdet şerbetini içerek en

yüce makâma ulaşmışlardı. Onların bu “şehâdeti” Firavun’un bütün suçlamalarını anlamsız kılmış ve Hz. Mûsâ’nın Peygamberliğini açıkça gözler önüne sermişti.

52. Sihirbazların kahramanca şehit oluşunun ardından, bütün İsrail Oğulları Mûsâ’ya iman etti. Ve Firavunun baskı ve işkenceleri altında geçen uzun bir mücâdele döneminin ardından **Mûsâ’ya şöyle vahyettik:** “Gerek İsrail Oğulları’ndan ve gerek Mısırlılardan, ayetlerime iman eden **kullarımla birlikte** Mısır’dan gizlice çıkıp Filistin’e gitmek üzere, size bildireceğim **bir gece yola çıkın.** Firavun ve ordusu tarafından **mutlaka takip edileceksiniz.** Fakat korkmayın, zâlimleri helâk edeceğim!”

53. Böylece Mûsâ ilâhî emri yerine getirdi: Gece vakti, bütün İsrail Oğulları gizlice Mısır’dan çıktılar. Olup bitenleri sabaha karşı haber alan **Firavun** büyük bir ordu hazırlayıp İsrail Oğulları’nın peşine düşmek için bütün **şehirlere,** asker toplayan **tellallar gönderdi.**

54. Ve halkı kışkırtıp İsrail Oğulları'nın üzerine sürmek için, **“Bunlar,”** dedi, **“hiç kuşku yok ki, küçük ve önemsiz bir topluluk.”**

55. **“Fakat** boylarına poslarına bakmadan, **bize küstahça kafa tutuyorlar.”**

56. **“Oysa biz,** her türlü tehlikeye karşı **hazırlıklı ve güçlü bir topluluğuz.** O hâlde, Mısır'dan kaçmak üzere olan İsrail Oğulları'nı tümüyle kılıçtan geçirmek için daha ne bekliyoruz?”

Bu konuşmanın ardından Firavun, ordusuyla birlikte Mısır'dan çıktı.

57. **Böylece onları,** zevk ve sefa içinde yaşadıkları o güzelim **bahçelerden, pınarlardan —geri dönmek üzere— çıkarıyorduk.**

58. Yani, o göz alıcı **zenginliklerden, o saygınlık ve onur makâmından...**

59. İşte bütün zâlim yönetimlerin sonu **böyle**

olacaktır. Onların geride bıraktığı saraylarını, köşklerini yerle bir ettik **ve onların** benzerlerini, yıllar sonra **İsrail Oğulları'na verdik.**

60. Derken Firavun ve ordusu, **gün doğarken onları takibe koyuldular.**

61. Ve nihâyet, iki topluluk birbirini görünce, Mûsâ'nın arkadaşları, “Eyvah, yakalandık!” dediler.

62. Mûsâ, “Yoo, asla!” dedi, “ Çünkü Rabb'im benimle beraberdir, bana mu tlaka bir çıkış yolu gösterecektir!”

63. Biz de Mûsâ'ya, “Asânla denize vur!” diye emrettik. Mûsâ asâsını vurur vurmaz deniz derhal ortadan ikiye yarıldı ve yarılan denizin her bir parçası kocaman bir dağ gibi yükseldi.

64. Derken, diğerlerini helâk etmek üzere buraya yaklaştırdık.

65. Ö n c e Mûsâ'yı ve beraberindeki müminlerin hepsini kurtardık.

66. Sonra da, adını anmaya değer görmediğimiz ötekileri, sulara gömüp boğuverdik.

67. Hiç kuşkusuz bu anlatılanlarda, ilâhî adâleti gözler önüne seren apaçık bir delil, bir işâret vardır, fakat insanların çoğu, yine de inanmamakta diretiyor.

68. Ve hiç kuşku yok ki, senin Rabb'in sonsuz kudret sahibidir; dilediği anda kâfirlerin cezasını verebilir fakat onlara birazcık süre veriyor, çünkü O, aynı zamanda çok merhametlidir.

İşte, Rabb'inin kudret ve merhametini ortaya koyan bir başka tarihi olay:

69. Ey Müslüman! Onlara, İbrahim'in ibretlerle dolu öyküsünü anlat.

70. Hani İbrahim, putlara tapan babasına ve

kavmine seslenerek, **“Siz böyle körü körüne nelere tapıp duruyorsunuz?” diye sormuştu.**

71. Onlar da, “Putlara tapıyoruz ve sonsuza değin onlara tapmaya da devam edeceğiz!” diye karşılık verdiler

72. İbrahim, “Peki,” dedi, “siz bu putlara yalvarıp yakarırken, onlar sizi n bu yakarışınızı duyabilirler mi acaba?”

73. “Yâhut size en ufak bir fayda veya zarar verebilirler mi?”

74. Buna karşılık onlar, “Ama biz, atalarımızın böyle yaptığını gördük ve onların uygulamalarını hiç eleştirmeden aynen taklit ediyoruz! Ne yani, sen atalarımızdan daha mı akıllısın?” dediler.

75. İbrahim, “Şu taptığınız şeyleri görüyorsunuz, değil mi?”

76. “Yani, sizin ve önceki atalarınızın tapındığı şu sözde ilâhları.”

77. “İşte onlar, benim can düşmanımdır; ancak sizin de en büyük ilâh saydığınız âlemlerin Rabb’i Allah hariç.”

78. “Çünkü beni yaratan da O’dur, bana yol gösteren de O!”

79. “Beni yediren de O’dur, içiren de O!”

80. “Ve hastalandığım zaman beni iyileştiren O!”

81. “Beni öldürecek olan da O’dur, diriltecek olan da O!”

82. “Ve Yargı Gününde günahlarımı bağışlayacağını umduğum da, ancak Odur!”

83. “Ey yüce Rabb’im, bana hikmet bilgisi ve adâletle hükmetme yeteneği bahşet ve beni tertemiz kimseler arasına kat.”

84. “Ve sonraki nesiller arasında, kıyâmete kadar hayırla anılmamı sağla.”

85. “Beni, o nîmetlerle dolu cenneti kazananlardan eyle.”

86. “Ve putlara tapan babamı da bağışla; doğrusu o, gerçekten de yolunu şaşırmış biriydi.” İbrahim bu sözleri, babasına duyduğu derin şefkat ve merhametinden dolayı söylemişti. Fakat babası inkâr üzere ölüp de kesin cehennemlik olduğu anlaşılnca, onun için duâ etmekten vazgeçti. (9. Tevbe: 113-114 ve 60 . Mümtehdine: 4)

87. “Ve insanların dirilecekleri Gün, beni utandırma.”

88. “O Gün ne malın mülkün faydası olacaktır kişiye, ne de çoluk çocuğun.”

89. “Ancak tertemiz bir kalple Allah’ın huzuruna gelenler kurtulacaktır O Gün.”

90. Evet, İbrahim'in de dediği gibi, tüm insanlar Allah'ın huzuruna çıkarılacak **ve cennet**, iman edip dürüst ve erdemli bir hayat sürerek kötülüklerden **sakınan kimselere** iyice **yaklaştırılacaktır.**

91. Cehennem ise, tüm korkunçluğuyla **azgınlara karşı çıkarılacaktır.**

92. Ve sorulacak onlara: “Allah’ın yanı sıra kulluk ettiğiniz ve âhireti kaybetme pahasına, uğrunda hayatınızı harcadığınız servet, iktidar, makâm, şöhret gibi dünya zevkleri; yâhut körü körüne itaat ettiğiniz efendiler, önderler ve kurtarıcılar şimdi neredeler?”

93. “Bakın bakalım, onların size bir yardımları dokunabilecek mi; yâhut içlerinden azâbı hak etmiş olanlar, bizzat kendilerini cehennem azâbından kurtarabilecekler mi?”

94. Böylece, hem o tanrılık taslayan azgınlara, hem de onlara kul köle olan aldatılmış kitleler,

topluca ve tepetaklak cehenneme
yuvarlanacaklar.

95. Ve peşlerinden de, İblîs'in bütün
askerleri!

96. Orada, birbirlerini suçlayarak
diyecekler ki:

97. “Allah şâhittir ki, biz gerçekten de
apaçık bir sapıklık içindeydik.

98. Çünkü ey azgınlara; sizi egemenlik ve hüküm
verme konusunda **Âlemlerin Rabb'i** olan Allah
ile bir tutuyorduk.

99. İşte bizi yoldan çıkaranlar, şu günahkâr
cin ve insanlardan başkası değildir.

100. Ama şimdi, **n**e bizi Allah'ın gazâbından
kurtaracak **şefaathçilerimiz var,**

101. Ne de bize merhametle kucak açacak
candan bir dostumuz.

102. Ah, keşke dünyaya geri dönebilseydik de inananlardan olsaydık!”

103. Dinle, ey insan; hiç kuşkusuz bu anlatılanlarda, ilâhî adâleti gözler önüne seren apaçık bir delil, bir işâret var fakat insanların çoğu, yine de inanmamakta diretiyor.

104. Oysa senin Rabb’in, sonsuz kudret ve merhamet sahibidir.

İşte, inananlarla inkâr edenler arasında süregelen amansız mücâdeleyi gözler önüne seren ve zâlimleri nasıl bir felâketin beklediğini haber veren bir başka tarihi olay:

105. Nûh’un kavmi, kendilerine gönderilen Nûh Peygambere başkaldırmış ve Allah’ın kitap ve elçi göndererek insanlığa yol göstereceği gerçeğini inkâr etmek sûretiyle, ilâhî mesajı insanlığa ileten bütün **Peygamberleri yalanlamışlardı.**

106. Hani, kardeşleri gibi yakından tanıdıkları

Nûh, onlara seslenerek, “Ey halkım!” demişti, “Zulüm ve haksızlıklardan sakınıp dürüst ve erdemli kimseler olmayacak mısınız?”

107. “Bakın, ben size hakkı tebliğ etmek üzere, O’nun tarafından görevlendirilmiş güvenilir bir elçiyim.”

108. “Öyleyse, Allah’tan gelen ilkeler doğrultusunda hayatınıza yön vererek kötü davranışlardan sakının ve Allah’a kulluk konusunda beni örnek ve model kabul ederek, benim izimden yürüyün!”

109. “Hem şunu iyi bilin ki, ben buna karşılık sizden herhangi bir menfaat veya mükâfât beklemiyorum; çünkü benim mükâfâtımı verecek olan, ancak ve ancak Âlemlerin Rabb’idir.”

110. “Öyleyse, tekrar tekrar söylüyorum; Allah’tan gelen ilkeler doğrultusunda hayatınıza yön vererek kötülüklerden titizlikle sakının ve ilâhî mesajı size bildiren bir Elçi olarak, bana itaat

edin!”

III. Buna karşılık onlar, “Ey Nûh!” dediler, “İçimizdeki e n yoksul, gariban ve aşağılık kimseler sana uymuşken, sana iman etmemizi nasıl beklersin bizden? Eğer bu din güzel bir şey olsaydı, herkesten önce bizim gibi akıllı, zengin ve yetenekli insanların ona inanması gerekmez miydi? Fakat görüyoruz ki, hep fakir ve zayıf insanlar senin peşine takılmış. Önce onları yanından kov, belki o zaman sana inanırız.”

II2. Nûh, “O sözünü ettiğiniz insanların geçmişte neler yaptıklarını ben bilemem.” dedi.

II3. “Onları yargılamak, ancak Rabb’ime düşer; eğer insaf ve sağduyuyla düşünecek olursanız, bunu bilirsiniz.”

II4. “Dolayısıyla ben, sizi rahatsız ediyorlar ve kendilerini beğenmiyorsunuz diye inananları yanımdan kovacak değilim.”

115. “Çünkü ben, sadece açık ve net olarak gerçekleri dile getiren bir uyarıcıyım.”

116. Bunca uyarılara rağmen inkârcılar, “Ey Nûh!” dediler, “Eğer bu işten vazgeçmeyecek olursan, kesinlikle taşa tutulup cezalandırılacaksın!”

117. Böyle devam eden uzun bir mücadelenin ardından Nuh, “Ey yüce Rabb'im!” diye yalvardı, “İşte görüyorsun, halkım beni yalanladı.”

118. “Öyleyse, benimle onlar arasında nihâî hükmünü ver; beni ve benim yanımda yer alan müminleri bu zâlimlerin elinden kurtar yâ Rab!”

119. Bunun üzerine, o korkunç tufanı gönderdik ve onunla beraberindeki müminleri, insanlarla ve her türden çift çift hayvanlarla dolu olan o gemi içinde kurtardık.”

120. Ve ardından, geride kalan bütün inkârcıları sulara gömdük.

121. Dinle, ey insan; hiç kuşkusuz bunda, ilâhî adâleti gözler önüne seren apaçık bir delil, bir işâret var fakat insanların çoğu, yine de inanmamakta diretiyor.

122. Oysa senin Rabb'in, sonsuz kudret ve merhamet sahibidir.

İşte, inananlarla inkâr edenler arasında süregelen amansız mücâdeleyi gözler önüne seren ve zâlimleri nasıl bir felâketin beklediğini haber veren bir başka tarihi olay:

123. Âd kavmi de, kendilerine gönderilen Hûd Peygambere başkaldırmış ve Allah'ın kitap ve elçi göndererek insanlığa yol göstereceği gerçeğini inkâr etmek sûretiyle, ilâhî mesajı insanlığa ileten bütün Peygamberleri yalanlamışlardı.

124. Hani kardeşleri gibi yakından tanıdıkları Hûd, onlara seslenerek, “Ey halkım!” demişti,

“İsyankârlıktan, zulüm ve haksızlıktan hâlâ sakınmayacak mısınız?”

125. “Bakın, ben size hakkı tebliğ etmek üzere, O’nun tarafından görevlendirilmiş güvenilir bir elçiyim.”

126. “Öyleyse, Allah’tan gelen ilkeler doğrultusunda hayatınıza yön vererek, kötü davranışlardan sakının ve Allah’a kulluk konusunda beni model kabul ederek bana itaat edin!”

127. “Hem şunu iyi bilin ki, ben buna karşılık sizden herhangi bir menfaat veya mükâfât da beklemiyorum; çünkü benim mükâfâtımı verecek olan, ancak ve ancak Âlemlerin Rabb’idir.”

128. “Siz, sırf servet ve gücünüzü göstermek için her tepeye birer anıt dikerek hep böyle boş ve anlamsız işlerle mi uğraşacaksınız?”

129. “Ve sanki hiç ölmeyecekmiş gibi,

ömrünüzün sonuna kadar lüks villalar, gösterişli **köşkler ve saraylar mı edineceksiniz?”**

130. “Mazlum ve güçsüz biçareleri elinize geçirdiğiniz zaman, onlara karşı hep böyle zorbaca, zâlimce mi davranacaksınız?”

131. “Öyleyse, tekrar tekrar söylüyorum; Allah’tan gelen ilkeler doğrultusunda hayatınıza yön vererek kötülüklerden titizlikle sakının ve ilâhî mesajı size bildiren bir Elçi olarak, bana itaat edin!”

132. “Hayatınızda ne büyük bir öneme sahip olduğunu çok iyi bildiğiniz bunca nîmetleri size bahşeden Rabb’inize karşı saygılı ve itaatkâr olun!”

133. “Yani, size etinden, sütünden vs. faydalandığınız sürü sürü hayvanlar ve güçlü, sağlıklı çocuklar bahşeden,”

134. “Ve taptaze meyvelerle dolu bağlar, bahçeler ve kaynağından tatlı sular fışkıran

pınarlar veren Rabb'inize karşı saygılı ve itaatkâr olun!"

135. "Doğrusu ben sizin adınıza, o dehşet verici Günün azâbından korkuyorum."

136. Buna karşılık onlar, "Ey Hûd!" dediler, "Boşuna çenenı yorma! Çünkü sen bize ha öğüt vermişsin, ha vermemişsin, b izim için hiç fark etmez!"

137. " B u senin anlattıkların, öncekilerin uydurdukları efsane ve masallardan başka bir şey değildir."

138. "Ve ne yaparsak yapalım, asla azâba uğratılacak değiliz. Dolayısıyla, çıkarlarımıza ters düşen hiçbir ahlâkî kural tanımayız biz!"

139. Böylece onu yalanladılar, Biz de onları korkunç bir azapla helâk ettik!

Dinle, ey insan; hiç kuşkusuz bunlarda, ilâhî adâleti gözler önüne seren apaçık bir delil, bir

işâret var fakat insanların çoğu, yine de inanmamakta diretiyor.

140. Oysa senin Rabb'in, sonsuz kudret ve merhamet sahibidir.

İşte, inananlarla inkâr edenler arasında süregelen amansız mücâdeleyi gözler önüne seren ve zâlimleri nasıl bir felâketin beklediğini haber veren bir başka tarihi olay:

141. Semud kavmi de, kendilerine gönderilen Sâlih Peygambere başkaldırmış ve Allah'ın kitap ve elçi göndererek insanlığa yol göstereceği gerçeğini inkâr etmek sûretiyle, ilâhî mesajı insanlığa ileten bütün **Peygamberleri yalanlamışlardı.**

142. Hani kardeşleri gibi yakından tanıdıkları **Sâlih, onlara** seslenerek, “Ey halkım!” demişti, “Zulüm ve haksızlıklardan **sakınmayacak mısınız?**”

143. “Bakın, ben size hakkı tebliğ etmek

üzere, O'nun tarafından görevlendirilmiş **güvenilir bir elçiyim."**

144. "Öyleyse, Allah'tan gelen ilkeler doğrultusunda hayatınıza yön vererek, kötü davranışlardan sakının ve Allah'a kulluk konusunda beni model kabul ederek benim izimden yürüyün!"

145. "Hem şunu iyi bilin ki, ben buna karşılık sizden herhangi bir menfaat veya mükâfât beklemiyorum; çünkü benim mükâfâtımı verecek olan, ancak ve ancak Âlemlerin Rabb'idir."

146. "Şu imtihân diyarında sonsuza dek hep böyle huzur ve güven içinde yaşayacağınızı mı zannediyorsunuz?"

147. "Yani, şu taptaze meyvelerle dolu bağlar, bahçeler arasında ve kaynağından tatlı sular fışkıran pınar başlarında."

148. "Boy boy filiz veren ekinler ve taptaze,

yumuşacak salkımlar yetiştiren hurmalıklar içinde.”

149. “Ve bakın; Allah’ın size bahşettiği güç ve yetenek sayesinde büyük bir ustalıkla dağları yontup sarp kayalıklarda hiçbir düşmanın erişemeyeceği güvenli evler yapıyorsunuz.”

150. “Öyleyse, tekrar tekrar söylüyorum; Allah’tan gelen ilkeler doğrultusunda hayatınıza yön vererek kötülüklerden titizlikle sakının ve ilâhî mesajı size bildiren bir Elçi olarak bana itaat edin!”

151. “Ve sakın şu azgınlara emrine uymayın!”

152. “Ç ü n k ü onlar yeryüzünde hep bozgunculuk çıkarır; Allah ile barışık bir hayat yaşamaya çalışmazlar, yapmazlar.”

153. Buna karşılık onlar, “Ey Sâlih!” dediler, “Anlaşılan s e n , ikide bir diline doladığın ilâhlarımızın gazâbına uğrayarak büyülenmişsin.”

154. “Kaldı ki, sen de bizim gibi ölümlü bir insandan başka bir şey değilsin! Senin bizden ne üstünlüğün var ki, bize Peygamberlik taslıyorsun! Eğer bu iddianda doğru isen, o zaman bir mûcize göster bize!”

155. Bunun üzerine Sâlih, “İşte Allah tarafından gönderilen **şu deve**, hem benim Peygamberliğimi kesin olarak ispatlayan bir mûcize, hem sizi sınavan bir imtihân olacaktır.” dedi, “Şöyle ki, şu pınardan **bir gün onun, belli bir gün de sizin** ve hayvanlarınızın **su içme hakkınız olacak** ve bu sıra hiç bozulmayacaktır. Bu deveye karşı tavrınız, kaba kuvvete baş vurarak zayıf ve çaresiz insanları ezme huyundan vazgeçip geçmediğinizi ortaya koyan bir ölçü olacaktır.”

156. “O hâlde, bırakın onu şu arazide serbestçe otlasın ve **sakın ona bir zarar vermeye kalkmayın; aksi hâlde korkunç bir günün azâbı sizi kısıkıvrak yakalayacaktır!”**

157. Bütün bu uyarılara rağmen, Allah’a itaatın

simgesi olan **deveyi** hunharc a **boğazlayıp öldürdüler fakat** çok geçmeden yaptıklarına **pişman oldular.**

158. Çünkü zâlimler için uygun görülen hak ettikleri **azap,** **onları** ansızın **yakalayivermişti.**

Dinle, ey insan; **hiç kuşkusuz bunda,** ilâhî adâleti gözler önüne seren apaçık bir delil, **bir işâret var fakat insanların çoğu, yine de inanmamakta diretiyor.**

159. Oysa senin Rabb'in, sonsuz kudret ve merhamet sahibidir.

İşte, inananlarla inkâr edenler arasında süregelen amansız mücâdeleyi gözler önüne seren ve zâlimleri nasıl bir felâketin beklediğini haber veren bir başka tarihi olay:

160. Lut kavmi de kendilerine gönderilen Peygambere başkaldırmış ve Allah'ın kitap ve elçi göndererek insanlığa yol göstereceği gerçeğini

inkâr etmek sûretiyle, ilâhî mesajı insanlığa ileten bütün **Peygamberleri yalanlamışlardı.**

161. Hani, kardeşleri gibi yakından tanıdıkları **Lut, onlara** seslenerek, “Ey halkım!” demişti, “Kötülüklerden, günahlardan **sakınmayacak mısınız?**

162. “Bakın, ben size hakkı tebliğ etmek üzere, Allah tarafından görevlendirilmiş **güvenilir bir elçiyim.”**

163. “Öyleyse, Allah’tan gelen ilkeler doğrultusunda hayatınıza yön vererek, kötü davranışlardan **sakının ve Allah’a** kulluk konusunda beni model kabul edip **benim izimden yürüyün!”**

164. “Hem şunu iyi bilin ki, ben buna karşılık sizden herhangi bir menfaat veya mükâfât beklemiyorum; çünkü benim mükâfâtımı verecek olan, ancak ve ancak Âlemlerin Rabb’idir.”

165. “Siz insanların içinden kadınları bırakıp da erkeklere mi yaklaşıyorsunuz?”

166. “Hem de, Rabbinizin sizin cinsel ihtiyaçlarınızı gidermeniz ve çocuk sahibi olmanız için yarattığı eşlerinizden uzaklaşarak? Doğrusu siz, gerçekten de pek azgın bir toplumsunuz!”

167. Buna karşılık onlar, “Ey Lut!” dediler, “Eğer bu can sıkıcı vaazlarına son vermeyecek olursan, kesinlikle şehrimizden kovulacaksın!”

168. Lut ise, “Siz ne dersiniz deyin, ben sizin b u yaptıklarınızı nefretle kınıyorum!” dedi. Ve Rabb’ine el açıp yakardı:

169. “Ey yüce Rabb’im; beni ve ailemi, onların bu çirkin davranışlarından dolayı gelecek azaptan korusun!”

170. Böylece, onu ve ailesini zâlimlerin elinden kurtardık.

171. Yalnızca, geride kâfirlerle birlikte kalmayı tercih eden bir koca karı —ki Lut'un hanımıydı— hariç.

172. Ve ardından, adını anmaya değer görmediğimiz ötekileri, korkunç bir azapla yok ettik.

173. Öyle ki, üzerlerine sağanak sağanak taş yağmuru yağdırdık; zamanında uyarılan, fakat yine de azgınlıktan vazgeçmeyen bu inkârcılara yağdırılan yağmur, gerçekten ne kötü bir yağmurdur!”

174. Dinle, ey insan; hiç kuşkusuz bu anlatılanlarda, ilâhî adâleti gözler önüne seren apaçık bir delil, bir işâret var fakat insanların çoğu, yine de inanmamakta diretiyor.

175. Oysa senin Rabb'in, sonsuz kudret ve merhamet sahibidir.

İşte, inananlarla inkâr edenler arasında süregelen amansız mücâdeleyi gözler önüne seren ve

zâlimleri nasıl bir felâketin beklediğini haber veren bir başka tarihi olay:

176. Aynen Medyen kavmi gibi **Eyke halkı** da, kendilerine gönderilen Şuayb Peygambere başkaldırmış ve Allah'ın kitap ve elçi göndererek insanlığa yol göstereceği gerçeğini inkâr etmek sûretiyle, ilâhî mesajı insanlığa ileten bütün **Peygamberleri yalanlamışlardı.**

177. Hani Şuayb onlara, “Ey halkım!” demişti, “Zulüm ve haksızlık yapmaktan sakınmayacak mısınız?”

178. “**Bakın, ben size hakkı tebliğ etmek üzere, O'nun tarafından görevlendirilmiş güvenilir bir elçiyim.**”

179. “**Öyleyse, Allah'tan gelen ilkeler doğrultusunda hayatınıza yön vererek, kötü davranışlardan sakının ve Allah'a kulluk konusunda beni model kabul edip benim izimden yürüyün!**”

180. “Hem şunu iyi bilin ki, ben buna karşılık sizden herhangi bir menfaat veya mükâfât beklemiyorum; çünkü benim mükâfâtımı verecek olan, ancak ve ancak Âlemlerin Rabb’idir.”

181. “Ey halkım! Alışverişinizde ölçüyü tam tutun ve sakın ölçüp tartarken eksiklik yapmayın! Ticârette, hukukta, siyasette... asla adaletten ayrılmayın!”

182. “İnsanlar arasında adâleti gözetin; tartacaklarınızı dâimâ doğru teraziyle tartın.”

183. “İnsanları hak ettikleri şeylerden yoksun bırakmayın; batıl davranışlarınızla, yeryüzünde bozgunculuk çıkarmayın!”

184. “Sizi ve sizden önceki nesilleri yaratan Allah’a karşı saygılı ve itaatkâr olun!”

185. Fakat bu güzel çağrıya karşılık onlar, “Ey Şuayb!” dediler, “Anlaşılan sen, diline doladığın ilâhlarımızın gazâbına uğrayarak büyülenmişsin.”

154. “Üstelik sen de bizim gibi ölümlü bir insandan başka bir şey değilsin! Senin bizden ne üstünlüğün var ki, bize Peygamberlik taslıyorsun! Bize öyle geliyor ki, sen göz göre göre bize yalan söylüyorsun!”

187. “Eğer gerçekten doğru söylüyorsan, haydi savurduğun tehditleri gerçekleştir; mesela, üzerimize gökten helâk edici parçalar düşür de, senin Peygamber olduğunu anlayalım!”

188. Şuayb, “Rabb’im sizin yaptıklarınızı çok iyi biliyor. Dolayısıyla, hakkınızda gereken hükmü O verecektir!” dedi.

189. Böylece onu yalanladılar. Bundan dolayı, o gölge gününün azâbı onları ansızın, kısı kıvrak yakalay ıverdi! Sıcak bir günde, bir bulut gibi üzerlerine gelen azap ile helâk edildiler. Doğrusu bu, gerçekten de korkunç bir günün azâb ıyd ı.

190. Dinle, ey insan; hiç kuşkusuz bütün bu anlatılanlarda , ilâhî adâleti gözler önüne seren

apaçık bir delil, **bir işâret var fakat insanların çoğu, yine de inanmamakta diretiyor.**

191. Oysa senin Rabb'in, sonsuz kudret ve merhamet sahibidir.

Sûrenin başından buraya kadar, insanlık tarihi boyunca ilâhî mesajı elden ele taşıyan elçilerden bazı örnekler verildi. Ve işte, insanlığa gönderilen son Elçi ve son Kitap:

192. Ey Muhammed! Muhakkak bu Kur'an, Âlemlerin Rabb'i tarafından indirilmiştir.

193. Güvenilir Ruh adıyla da bilinen ve daha önceki bütün Peygamberlere ilâhî mesajı getirmiş olan vahiy meleği Cebrail **indirmiştir onu.**

194. Cebrail, Kur'an'ı doğrudan doğruya senin kalbine indirerek onu tüm benliğine kavramanı sağladı **ki,** kıyâmete kadar gelecek bütün insanlığı hakîkate çağıran **bir uyarıcı olasın.**

195. Hem de, önce Arap toplumuna, sonra da

tüm insanlığa seslenen **açık ve anlaşılır Arapça diliyle** indirilmiş bir kitap olarak.

196. Ve hiç kuşku yok ki, bu Kur'an'daki mesajlar, önceki Peygamberlerin kitaplarında da aynen vardı.

197. Nitekim, İsrail Oğulları içindeki Yahudi din **alimlerinin**, Mekke'yi ziyaret ettiklerinde, Kur'an'ı duyar duymaz **onun** Allah kelâmı olduğunu **bilmeleri** ve bu hakîkati açıkça itiraf etmeleri, **onlar için yeterli bir delil değil mi?** Fakat zâlimler, inkâra öylesine şartlanmışlar ki:

198. Eğer bu Kur'an'ı, Arap olmayan ve bir tek kelime Arapça bilmeyen birine indirseydik de,

199. O da bu kitabı onlara mükemmel bir Arapça'yla **okusaydı, yine de b i r** bahane uydurup **ona inanmayacaklardı.**

200. İşte Biz, b u Kur'an'ın eşsiz bir mûcize olduğunu **suçluların kalplerine böyle**

sokarız. Öyle ki;

201. Onlar Kur'an'ın manasını anlar, kusursuz ifâdelerinin güzelliğini tanırırlar. Önceki kitaplarda bahsi geçen bu mesajın, bildirdiği mûcizevî haberler ve ortaya koyduğu mükemmel inanç sistemi açısından bir benzerinin yapılamayacağını da bilirler. Fakat dünyaya aşırı bağılılıkları ve gözlerini kör eden kibir, inat, haset gibi saplantıları yüzünden **ona iman etmezler; ta,** cehennemde onları bekleyen o **can yakıcı azâbı** bizzat gözleriyle **görünceye dek...**

202. O azap, **onlara** ansızın, **hiç beklemedikleri bir anda gelip çatacaktır.**

203. İşte o zaman, “Eyvah!” diyecekler, “Acaba iman etmemiz için bize bir fırsat daha verilmez mi?” Fakat onlara, asla ikinci bir fırsat verilmeyecek!

204. Şimdi, onlar hâlâ azâbımızın çabucak gelmesini mi istiyorlar?

205. Ey hak yolunun yolcusu! **Bir düşünsene; Biz o zâlimleri yıllarca lüks ve refah içinde yaşatsak,**

206. Ve sonunda, onlara vaadedilen azap gelip yakalarına yapışsa,

207. Yıllarca nîmetler içerisinde yaşatılmış olmanın onlara ne yararı olacak?

208. Doğrusu **Biz**, günah işleyen hiçbir toplumu açık ve net bir şekilde **uyarmadan helâk etmemişizdir.**

209. En azgın zâlimleri bile, cezalandırmadan önce güzelce **öğüt** verip uyarmışızdır; çünkü **Biz**, hiç kimseye **asla haksızlık etmeyiz.** İşte bu yüzden ki, sizleri uyarmak için bu son kitabı gönderdik:

210. Kur'an'ı ciddi bir şekilde okuduğunuz zaman siz de göreceksiniz ki, **onu şeytanlar indirmemiştir.**

211. Bu onlara yaraşmaz, çünkü şeytan insanı doğru yola, iyiliğe, güzelliğe değil; sapkınlığa, bozgunculuğa, inkâra çağırır. O nlar Kur'an gibi bir kitap indirmek istemezler, **zaten buna güçleri de yetmez.**

212. Ayrıca onların, melekler arasında geçen vahiy ürünü konuşmaları **duymaları da** Allah tarafından **engellenmiştir.**

Demek ki Kur'an, kesinlikle cinler veya şâirler tarafından uydurulmuş değildir! O, doğrudan doğruya Allah'tan gelen bir mesajdır.

213. şimdi, ey Peygamber ve ey Müslüman! Madem sana da gereken uyarı yapıldı, **öyleyse Allah ile beraber başka bir tanrıya yalvarma sakın; yoksa sen de azâba uğrayanlardan olursun.**

214. Ve ailen, komşuların, arkadaşların başta olmak üzere **en yakın akrabalarından** başlayarak, ulaşabildiğin bütün insanları Kur'an ile **uyar.**

215. Ve seni izleyen müminlere, dâimâ şefkat ve merhametle kol kanat ger.

216. Eğer Kur'an'ı reddederek sana karşı gelirlerse, onlara de ki: “Doğrusu ben, sizin bütün çirkin davranışlarınızdan uzağım ve yaptıklarınızı asla onaylamıyorum, dolayısıyla yaptıklarınızdan sorumlu da değilim.”

217. Ve bu uğurda vereceğin mücâdelende, sonsuz kudret ve merhamet sahibi olan yüce Rabb'ine güven.

218. O Allah ki, buyruklarını yerine getirmek için fedâkârca çabaladığını, özellikle de geceleyin ibâdet amacıyla yatağından kalktığını görmekte,

219. O'nun huzurunda saygıyla secdeye kapanan o fedâkâr müminler arasında dolaşırken neler hissettiğini bilmektedir.

220. Çünkü O, her şeyi işiten, her şeyi bilendir.

221. Kur'an'ın, cin ve şeytanlar tarafından uydurulmuş olamayacağı ortada. **Peki**, o sözünü ettikleri **şeytanların** asıl **kimlere indiğini** şimdi **size bildireyim mi:**

222. Onlar yalnızca **düzenbaz, günahkâr** insanlara inerler.

223. İşte bu düzenbazlar, dâimâ cinlere, şeytanlara **kulak verir** ve onlardan duyduklarını kendi yandaşlarına iletirler **fakat onların çoğu,** gerçekte **yalan söylerler.**

224. Böyle cinlerden haber aldığııı iddia eden, söz söyleyince yalanlar düzen, insanları sahip olmadıkları niteliklerle öven veya yeren ahlâk ve erdem yoksunu **şâirlere gelince, onlara** ancak kendileri gibi yoldan çıkan **azgın kimseler uyar.**

225. Bu tür şairlerin, çıkarları uğruna bir o tarafa bir bu tarafa yamanıp savrularak, **her v a d i d e** nasıl **şaşkın şaşkın dolaşıp durduklarını görmez misin?**

226. Ve bilmez misin ki, onlar çoğu zaman **yapmadıkları** ve asla yapamayacakları **şeyleri** söylerler?

227. Ancak Allah'a ve âhiret gününe yürekten **iman eden**, bu imanın gereği olarak **güzel ve yararlı davranışlar ortaya koyan, Allah'ı** n ayetlerini sürekli gündemde tutarak O'nu **sıkça anan ve** herhangi bir sözlü veya fiilî saldırıya maruz kalıp **zulme uğrayınca**, düşmana aynen karşılık veren; onları hicvederek ve g erekirse karşı saldırı düzenleyerek **kendilerini savunanlar başka**. İşte bunlar, Rablerinin hoşnutluğunu kazanacak ve er geç başarıya ulaşacaklardır. O hâlde, ey Müslüman! Sakın ümidini kaybetme, asla yılgınlığa düşme, sana müjdeler olsun:

Zâlimler, ne müthiş bir akıbete yuvarlanacaklarını, **nasıl bir devrilişle yıkılıp gideceklerini yakında görecekler!**